

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

Lietuvos Respublikos Seimui
Gedimino pr. 53
01109 Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybei
Gedimino pr. 11
01103 Vilnius

Lietuvos Respublikos
finansų ministerijai
Lukiškių g. 2
01512 Vilnius

VALSTYBINIO AUDITO IŠVADA

2015 m. rugsėjo 30 d. Nr. FA-P-60-11-33
Vilnius

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos Konstitucijos 134 straipsniu, Seimo statutu, Valstybės kontrolės įstatymu ir Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu atlikome 2014 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio ir 2014 metų valstybės biudžeto vykdymo teisėtumo auditą. 2014 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį sudaro valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys ir valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys.

2014 metų valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys sudarytas gautų į valstybės biudžetą pajamų apskaitos duomenų ir valstybės biudžeto asignavimų valdytojų pateiktų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių pagrindu. 2014 metų valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys sudarytas konsoliduojant valstybės kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų duomenis.

Vadovybės atsakomybė

Lietuvos Respublikos finansų ministras yra atsakingas už valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus bei valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą. Už valstybės biudžeto asignavimų naudojimo teisėtumą, asignavimų naudojimą

ekonomiškiausiu ir efektyviausiu būdu, programose nustatytų tikslų pasiekimą ir žemesniojo lygio ataskaitų rinkinių sudarymą atsakingi asignavimų valdytojai ir ministrų valdymo sričių įstaigų, vykdančių atitinkamo asignavimų valdytojo programas, vadovai. Valstybės biudžeto vykdymą organizuoja Vyriausybė, valstybės biudžeto kasos operacijų vykdymą – Finansų ministerija per Lietuvos Respublikos kredito įstaigas. Mokesčių ir kitų įmokų į valstybės biudžetą apskaičiavimą ir mokėjimą kontroliuoja Mokesčių administravimo įstatymu įgaliotos institucijos.

Finansų ministerijos pareiga – pasibaigus biudžetiniams metams iki kovo 15 dienos metinį valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį pateikti Vyriausybei, iki liepos 31 dienos metinį valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį pateikti Valstybės kontrolei, o iki spalio 1 dienos – Vyriausybei. Vyriausybė, pritarusi šiems rinkiniams, iki spalio 10 dienos teikia juos Seimui.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga, remiantis atliktais auditais, pareikšti nuomones dėl valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio teisingumo, valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio teisingumo ir valstybės biudžeto vykdymo teisėtumo ir ne vėliau kaip iki spalio 1 dienos Vyriausybei ir ne vėliau kaip iki spalio 10 dienos Seimui pateikti valstybinio audito išvadą ir ataskaitą.

Auditą atlikome pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad konsoliduotosiose finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškreipimų, o valstybės biudžetas vykdytas laikantis teisės aktų.

Audito metu vertinome, ar 2014 metų valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys ir 2014 metų valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengti pagal teisės aktų reikalavimus, ar juose nėra reikšmingų iškreipimų, lyginant jų duomenis su valstybės biudžeto asignavimų valdytojų / viešojo sektoriaus subjektų pateiktais ataskaitų rinkiniais ir kitais Finansų ministerijos duomenimis, iš kurių jie buvo sudaryti. Siekdami gauti pakankamą užtikrinimą dėl minėtų ataskaitų rinkinių teisingumo ir valstybės biudžeto vykdymo teisėtumo, suplanavome ir atlikome valstybės institucijų / įstaigų, panaudojusių 93,6 proc. valstybės biudžeto asignavimų, finansinius (teisėtumo) auditus, Valstybės išdo, Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo auditus, taip pat atlikome audito procedūras savivaldybėse, kitose įstaigose, kurių duomenys konsoliduoti į valstybės biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinius, bei Finansų ministerijoje, kuri atsakinga už šių rinkinių parengimą.

Audito metu surinkome įrodymus, kuriais pagrindėme 2014 metų valstybės konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių parengimo ir pateikimo bei 2014 metų valstybės biudžeto vykdymo teisėtumo vertinimus. Manome, kad surinkti audito įrodymai suteikia pakankamą pagrindą auditoriaus nuomonei pareikšti.

Sąlyginės nuomonės dėl valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pagrindas

Negalime patvirtinti, kad 69,6 proc. (17 560,6 mln. Lt) valstybės biudžeto pajamų 2014 metų valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje atskleista laikantis pajamų ekonominės klasifikacijos (ataskaitos II d. 1 skyrius).

Sąlyginė nuomonė dėl valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, 2014 metų valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

Sąlyginės nuomonės dėl valstybės biudžeto vykdymo teisėtumo pagrindas

Valstybės institucijose ir įstaigose įvertinę valstybės biudžeto lėšų naudojimo teisėtumą nustatėme, kad 233,2 mln. Lt (0,9 proc. visų valstybės biudžeto asignavimų) buvo panaudota pažeidžiant teisės aktus, reglamentuojančius lėšų skyrimą ir naudojimą, viešuosius pirkimus, valstybės kapitalo investicijas, darbo užmokesčio ir kitų išmokų mokėjimą bei kt. (ataskaitos III d. 2.1 poskyris).

Pažeidžiant Biudžeto sandaros įstatymą, 72,9 mln. Lt valstybės biudžeto išlaidų apmokėta tiesiogiai iš skolintų lėšų, neperskirsčius jų per valstybės biudžetą. Ši suma sudaro 0,3 proc. visų 2014 m. patirtų valstybės biudžeto išlaidų ir nėra nurodyta biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaitoje ir biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitose. Tokių išlaidų mastas auga (nuo 26,1 mln. Lt 2012 m. iki planuojamų 234 mln. Lt 2015 m.), o tai rodo planavimo skaidrumo trūkumą – dalis žinomų būsimų išlaidų neįtraukiamos į planuojamus atitinkamų metų asignavimus (ataskaitos III d. 2.3 poskyris).

Nustatėme atvejų, kai įstaigos (17 asignavimų valdytojų iš 20-ies patikrintų) nesilaikė teisės aktų nuostatų ir programų išlaidoms dengti pirmiausia naudojo ne biudžetinių įstaigų pajamų įmokas, o valstybės biudžeto asignavimus. Tai lėmė 2,5 mln. Lt (0,7 proc. visų gautų biudžetinių įstaigų pajamų įmokų) didesnius į 2015 metus keliamų lėšų likučius ir mažesnes valstybės biudžeto pajamas, kurios galėjo būti naudojamos bendroms biudžeto reikmėms (ataskaitos III d. 1.2 poskyris).

Sąlyginė nuomonė dėl valstybės biudžeto vykdymo teisėtumo

Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, 2014 m. valstybės biudžetas visais reikšmingais atžvilgiais vykdytas vadovaujantis teisės aktais, reglamentuojančiais valstybės biudžeto lėšų naudojimą.

Sąlyginės nuomonės dėl valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio pagrindas

Nustatėme reikšmingų valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų (finansinės būklės, veiklos rezultatų ir aiškinamojo rašto) duomenų iškraipymų, įskaitant sumas, kurių teisingumo negalėjome patvirtinti. Šiuos neatitikimus lėmė reikšmingos klaidos žemesniojo konsolidavimo lygio viešojo sektoriaus subjektų finansinėse ataskaitose ir turėjusios įtakos visiems finansinių ataskaitų straipsniams – turto, įsipareigojimų, pajamų ir kt. (ataskaitos II d. 2 skyrius).

Negalėjome patvirtinti, kad valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio (finansinės būklės, veiklos rezultatų, grynojo turto pokyčių, pinigų srautų ataskaitų ir aiškinamojo rašto) duomenys teisingai koreguoti 178,9 mln. Lt konsolidavimo įrašais. Be to, buvo nepagrįstai atliktas žemesniojo konsolidavimo lygio viešojo sektoriaus subjekto pateiktų duomenų taisymas 6 504,2 mln. Lt suma, kuria neteisingai sumažintos sąnaudos, sukauptas perviršis ar deficitas ir tikrosios vertės rezervas (ataskaitos II d. 2 skyrius).

Sąlyginė nuomonė dėl valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio

Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, 2014 metų valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys parodo tikrą ir teisingą įtrauktą į valstybės grupę viešojo sektoriaus subjektų 2014 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, 2014 metų veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.

Valstybinio audito išvadą teikiame kartu su valstybinio audito ataskaita, kurioje pateikta šią išvadą pagrindžianti informacija ir rekomendacijos.

Valstybės kontrolierius

Arūnas Dulkys